

Latvijas Republika

PĀRTIKAS DROŠĪBAS, DZĪVNIĒKU VESELĪBAS UN VIDES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS "BIOR"

Lejupes iela 3, Rīga, LV - 1076, Latvija, tālr. 67620526, fakss 67620434
e-pasts: bior@bior.gov.lv ; www.bior.gov.lv

Rīgā

Individuālā projekta „Ilgspējīgas zivju un vēžu resursu iekšējos ūdeņos un videi draudzīgas akvakultūras pārvaldības veicināšana (Nr.LV0045 PROMIWA)” rezultātu ilgtspējas nodrošināšanas koordinācijas sanāksme.

Protokols Nr.2

Rīgā, 2011.gada 31.maijā

Individuālā projekta „Ilgspējīgas zivju un vēžu resursu iekšējos ūdeņos un videi draudzīgas akvakultūras pārvaldības veicināšana” (turpmāk tekstā projekts PROMIWA) rezultātu ilgtspējas nodrošināšanas koordinācijas sanāksme notiek Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR” (turpmāk tekstā BIOR) konferenču zālē. Sapulce sākas plkst.11:00 un beidzās plkst.13:00. Sapulci vada BIOR direktors Rafaels Joffe.

Darba kārtība:

1. Sanāksmes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana. *BIOR pārstāve no projektu daļas Dace Mieriņa* ziņo par Projekta gala pārskata apstiprināšanas gaitu.
2. *Prezentē un ziņo Biedrības „Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociācija” valdes priekšsēdētājs Augusts Ārens* - 1) nozares speciālistu un fermeru izglītošana akvakultūrā; 2) vēžu monitorings izvēlētos modeļezeros saskaņā ar novērtēšanas metodoloģiju. Par likumdošanas jautājumu pretrunām mazo ezeru ūdens un zivsaimniecisko resursu apsaimniekošanā.
3. *Prezentē un ziņo Latvijas Universitātes pārstāvis* - Progress projekta rezultātu ilgtspējas nodrošināšanā saistībā ar izstrādāto akvakultūras izglītības moduļu iekļaušanu akreditētu augstākās izglītības programmu struktūrā.
4. *Prezentē un ziņo BIOR pārstāvis* - Progress projekta rezultātu ilgtspējas nodrošināšanā saistībā ar leikšējo ūdeņu zvejas un akvakultūras sistēmas (LIAIS) izstrādi.
5. Citi jautājumi – nav īpaši atrunāti, bet ir iespēja tos pieteikt, ja tādi ir.

Sanāksmē piedalās:

N.Riekstiņš – ZM Zivsaimniecības departamenta direktors;
E.Dambekalne – ZM Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Starptautisko lietu nodaļas vecākā referente;
A. Ārens - biedrības „Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociācija” valdes priekšsēdētājs;
R.Joffe – BIOR direktors;

G.Korņilovs – BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta vadītājs;
A.Kozlovskis – BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta Informācijas un datu nodaļas vadītājs;
J.Birzaks - BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta leikšējo ūdeņu nodaļas laboratorijas vadītājs;
K.Abersons - BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta leikšējo ūdeņu nodaļa

D.Mieriņa – BIOR projektu vadības nodaļas vadītāja;

Sanāksmē nepiedalās:

Pārstāvji no Latvijas Universitātes.

Protokolē: V.Raituma - BIOR vecākā eksperte starptautiskās sadarbības un projektu jomā.

Sanāksmes gaita:

R.Joffe: atklāj otro projekta PROMIWA rezultātu ilgtspējas nodrošināšanas koordinācijas sanākumi, informē par plānoto darba kārtību un aicina sākt darba kārtībā iekļauto jautājumu izskatīšanu.

Sanāksmes dalībnieki pieņem piedāvāto darba kārtību bez iebildumiem un uzsāk darbu.

1.D.Mieriņa informē par projekta PROMIWA gala pārskata apstiprināšanas gaitu. Projektu auditēja no auditorkompānijas „Ernst&Young” un no Vides un reģionālās attīstības ministrijas. No audita pārbaudēm izriet jautājums, kas sanāksmes gaitā ir jāprecizē – kā tiks sasniegts indikatīvais rādītājs “Intensīvi apsaimniekoto mazo ezeru skaits, kas piemēro akvakultūras pieeju”. Mērķis ir 100 ezeri 10 gados. Kas tiek darīts, lai to izpildītu, kādi ir termiņi, kas būs atbildīgs par to. D.Mieriņa piedāvā par to diskutēt.

R.Joffe: jautā, vai Georgam Korņilovam par to ir viedoklis.

G.Korņilovs: atbild, ka varbūt A.Ārenam par to ir ko teikt, jo jautājums ir par apmācītiem cilvēkiem.

A.Ārens: paskaidro, ka ir apsekoti vēl 2 ezeri – Jēkabpilī Kalves ezers un ezers Vecumnieku novadā, kuru īpašnieki ir izrādījuši interesi par ezeru apsaimniekošanu, izmantojot akvakultūras pieeju, bet līgumi vēl nav noslēgti. Rodas jautājums, kā izstrādāt kopēju pozīciju mazo ezeru apsaimniekošanā. Piebilst, ka nav liela interese no īpašnieku puses, jo rodas jautājums, vai šo ezeru īpašnieki būs arī ielaisto vēžu īpašnieki.

N.Riekstiņš: izsaka bažas par daudzumu „100 ezeri”. Runa acīmredzot ir par privātiem ezeriem, jautājums, vai iepriekš bija apzināti šie privātie ezeri. Drīzāk runa varētu iet par dīķiem vai viena īpašnieka ezeriem. Reālā situācijā ir tāda, ka vienam ezeram visbiežāk būs vairāki īpašnieki un nav zināms, kā tas viss darbosies kopīpašuma apstākļos. Nepieciešama sadarbība starp īpašniekiem un vajadzētu zināt, kā to atrisināt. Jautājums, vai ir īpašnieki -kandidāti, kas ir gatavi to darīt (audzēt vēžus, zivis), ja ezeram ir vairāki īpašnieki. Vienam īpašniekam viss process ir vienkāršāks. Piedāvā pie projekta rādītāja „100 ezeri” pieskaitīt arī ūdenskrātuves uz upēm, kā arī privātās ūdenstilpes un licencētās makšķerēšanas vietas, kur īpašnieki regulāri ielaiž zivis. Tad kopā būtu skaitlis, ko iespējams varētu reāli sasniegt.

R.Joffe: jautā, vai tas ir pateikts, ka pie rādītāja jābūt tikai ezeriem?

D.Mieriņa: atbild, ka indikators ir tāds „Intensīvi apsaimniekoto mazo ezeru skaits, kas piemēro akvakultūras pieeju”, pārējais ir interpretācijas jautājums, bet indikators ir jāsasniedz laika periodā 10 gadi. Dalībnieku diskusija par to, ka projekta PROMIWA ilgtspēja ir 5 gadi, vai šis rādītājs būtu jāsasniedz piecos gados, vai būtu jānodrošina virzība ar pieauguma tendenci.

N.Riekstiņš: ierosina padomāt par kādu reālu piemēru ūdeņu īpašniekiem ar īstenošanu praksē, kas kalpotu par pozitīvu piemēru, kad valsts varētu “noņemt savus tiesību aktu grožus” un dod iespēju īpašniekam saimniekot turpmāk ar zivju audzēšanas metodēm, pašiem īpašniekiem ļaujot ielaist un uzturēt zivis, atļaujot regulēt nozveju, noteikt maksu par zivju ieguvu utt. Tādējādi varētu piešķirt šādām saimniecībām specializētu zivju audzēšanas ūdenstilpju statusu. Ūdenstilpēs, kur notiek licencēta makšķerēšana arī tiek veikti regulāri zivju resursu atjaunošanas darbi, kas būtu uzskatāmi par atbilstoši projekta indikatīvajam rādītājam.

D.Mieriņa: jautā, kas veiks apzināšanas procesu?

N.Riekstiņš: ierosina, ka tā varētu būt biedrība „Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociācija”.

A.Ārens: atbild, ka to jau dara. Piemēram, ar Rēzeknes rajonu par to ir izveidots Nodomu protokols. Piekrīt N.Riekstiņa ierosinājumam un skaidrojumam par specializētās zivju audzēšanas ūdenstilpes statusa piešķiršanu saimniecībām.

N.Riekstiņš: ierosina, ka šāda statusa iegūšanai būtu jāizpilda noteikti iepriekš zināmi nosacījumi, tādējādi gala rezultātā ļaujot īpašniekiem nopelnīt par pavairotajām zivīm. Iesākumā būtu jānoslēdz vienošanās ar ezeru īpašniekiem, kas būtu gatavi sadarboties, tad sekotu noteiktu principu (nosacījumu) izpilde, kas regulētu īpašnieku darbību, lai varētu piešķirt viņiem īpašo statusu. Norāda, ka pašlaik nav detalizētas kārtības šāda statusa noteikšanai ūdenstilpē.

R.Joffe: jautā, kas to visu uzraudzīs?

N.Riekstiņš: atbild, ka uzraudzībai būtu jānāk no BIOR puses, vismaz par šiem ezeriem.

R.Joffe: norāda, ka tad tas būtu kā papildus darbs BIOR leksējo ūdeņu nodaļai.

G.Korņilovs: komentē, ka tas būs sarežģīti, jo gadā ar pašreizējiem resursiem spēj apsekot ap 20 ezeriem.

N.Riekstiņš: papildina, ka tas varētu būt maksas pakalpojums, un varētu tikt pieņemti arī papildus darbinieki.

G.Korņilovs: komentē, ka lielus ienākumus ezeru īpašnieki no šiem ezeriem negūs.

J.Birzaks: piekrīt viedoklim, ja atrodas tādi mazo ezeru īpašnieki, kas var vienoties un ar kuriem var vienoties, tad atbrīvot viņus no likumdošanas sloga, ļaujot lielāku brīvību. Vienlaikus uzliekot par pienākumu (kā piemēru min Poliju) pēc noteikta plāna noteiktos daudzumos organizēt zivju ielaišanu, atstājot īpašnieku ziņā jautājumu par zivju izmantošanu. Norāda, ka Latvijas valsts 90.gadu sākumā noteica pārāk daudz publiskos ūdeņus un šo darbu apjomu (monitorings, kontrole utt.) pašlaik ir grūtības izpildīt. Norāda, ka pēc statistikas datiem ezeru skaits ir pietiekošs indikatīvā rādītāja izpildei – ar platību 5-25 ha Latvijā ir ap 637 ezeriem.

N.Riekstiņš: norāda, ka uzraudzībai ir jābūt, lai dabiskos ūdeņos ar zivju ielaišanu neveidotos bīstama visatļautības situācija.

J.Birzaks: piebilst, ka procesu var regulēt ar īpašā statusa piešķiršanu, ar apsaimniekošanas plāna izstrādi. Kā kontroles elementu akcentējot dokumentāro kontroli.

N.Riekstiņš: piemetina, ka vēl ir jāreķinās arī ar PVD kontroles nodrošināšanu.

R.Joffe: ierosina izrunāt to visu ar PVD. Ierosina BIOR lekšējo ūdeņu nodaļai un biedrībai „Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociācija” virzīt procesu uz priekšu, atsevišķi diskutējot par kontroles procesu pēc zivju ielaišanas. Norāda, ka likumdevējs atbalsta minēto procesu.

J.Birzaks: norāda uz precedentu un grūtībām, kad ir vairāki ezera īpašnieki, zeme pieder pašvaldībai, kas to ļāvusi noprivatizēt vienam īpašniekam.

D.Mieriņa: jautā, kas būs saraksta par licencētās makšķerēšanas ezeriem un ūdenskrātuvēm uz upēm veidotāji?

N.Riekstiņš: atbild, ka ZM par licencētās makšķerēšanas ezeru un ūdenskrātuvju sarakstu varētu dot Gunta Ozoliņa.

D.Mieriņa: ierosina, ka projekta vadošais partneris (ZM) veido minēto sarakstu un „Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociācija” A.Ārens personā papildina to.

N.Riekstiņš: atzīmē, ka ar akvakultūras metodēm varētu tikt apsaimniekoti arī daži ezeri, kuros ir noteiktas licences saskaņā ar MK noteikumiem par Licencēto rūpniecisko zveju (MK noteikumi Nr.359).

R.Joffe: jautā par iespējamu MK noteikumu izmaiņu.

N.Riekstiņš: atbild, ka varētu izstrādāt izmaiņas MK Noteikumos par zvejas tiesību izmantošanu privātajos ūdeņos (MK noteikumi Nr.453) vai arī citos tiesību aktos.

D.Mieriņa: ierosina pie ZM izveidot darba grupu, kas strādātu pie izmaiņu izstrādes MK noteikumos.

N.Riekstiņš: piekrīt minētajam ierosinājumam.

E.Dambekalne: jautā par laika grafiku, kad tiks ierosināti priekšlikumi izmaiņām likumdošanā.

N.Riekstiņš: norāda, ka termiņš varētu būt 2011. gada beigās, kad varētu nākt klajā ar priekšlikumiem izmaiņām likumdošanā.

D.Mieriņa: sniedz informāciju par audita rezultātiem – par nepieciešamību veikt izmaiņas Partnerības līgumos. Konkrēti, par projekta ietvaros iegādātā pārējā aprīkojuma (izņemot IT aprīkojuma) apdrošināšanu pret zaudējumiem gadījumos 5 gadus pēc noslēguma pārskata apstiprināšanas. Informē, ka izmaiņas tiks izsūtītas katram partnerim.

A.Ārens: norāda, ka pa šo laiku būs izveidojies aprīkojumam amortizācijas nolietojums, bet apdrošinātājs pieprasa apdrošināšanas maksu par pilnu iekārtas sākotnējo vērtību. Izveidosies pretruna.

D.Mieriņa: komentē, ka minēto jautājumu nevar ietekmēt, jo tas tiek regulēts un atrunāts programmas Vadlīnijās, kā arī tas ir fiksēts Granta līgumā.

N.Riekstiņš: ierosina vadošajam partnerim prasīt risinājumu no CFLA (Centrālā Finanšu un līguma aģentūra).

2.A.Ārens: ziņo par vēžu monitoringu izvēlētos modeļezeros saskaņā ar novērtēšanas metodoloģiju. Atzinums, ka Liepājas pusē vēži ziemu ir labi pārcietuši. Latgales ūdeņos apsekojums vēl nav veikts, jo ūdens temperatūra vēl ir zema, kā arī vēži pašlaik maina čaulu. Saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu, monitoringu izvēršīs no 1.jūlija. Atzīmē, ka mazo ezeru apsaimniekošanas grūtības jau šodien tika pārrunātas. Tas pats viss attiecas arī uz vēžu ezeriem. Ir aktuāls jautājums par dabīgo vēžu resursu apsaimniekošanu. Izsaka ierosinājumu, ka piekrastes zvejniekus varētu virzīt uz ezeru apsaimniekošanu. Sniedz atskaiti par nozares speciālistu un fermeru izglītošanu akvakultūrā.

N.Riekstiņš: vērš uzmanību uz to, ka Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociācijai ir jāievēro normatīvie akti monitoringa veikšanai.

Diskusija par to, vai Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociācija vēžu monitoringu varētu pieteikt kā pētniecību.

R.Joffe: izsaka priekšlikumu BIORam kopā ar Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociāciju izstrādāt monitoringa plānu.

N.Riekstiņš: papildina ar informāciju par Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju centru Ozolniekos, kur paredzēts piesaistīt Eiropas Zivsaimniecības fonda līdzekļus apmācību organizēšanai akvakultūras kursiem.

D.Mieriņa: informē, ka A.Ārens ir sagatavojis informāciju par mazo ezeru likumdošanas sakārtošanu. Un minētā informācija ir nosūtīta arī LR ZM Zivsaimniecības departamenta direktoram N.Riekstiņam.

R.Joffe: konstatē faktu, ka LU pārstāvji nav ieradušies uz ilgtspējas sanākumi, tāpēc tiek nolemts darīt viņiem zināmu, ka atskaite par aktivitātes progresu jāiesniedz rakstiski.

3.A.Kozlovskis: ziņo par progresu projekta rezultātu ilgtspējas nodrošināšanā saistībā ar lekšējo ūdeņu zvejas un akvakultūras sistēmas (LIAIS) izstrādi – sadarbībā ar sistēmas izstrādātāju SIA "SWH" garantijas ietvaros tika veikti uzlabojumi, atvieglot datu ievadīšanas procesu, pārskatu ģenerēšanu, novērstas kļūdas sistēmā. Tika veikta iepirkuma procedūra un 16.maijā parakstīts līgums par LIAIS papildināšanu (paredzētie izdevumi 3000 LVL bez PVN) un uzturēšanu (mēnesī paredzēti 225 LVL). Informē, ka nauda LIAIS uzturēšanas izdevumiem pietiks līdz 2012.gada beigām.

N.Riekstiņš: uzdod jautājumu, vai notiek virzība uz to, ka datus no šīs sistēmas varētu lietot dažādos griezumos un dažādi lietotāji, t.sk., ZM Zivsaimniecības departaments, pašvaldības. Informē par to, ka ZM līgumā ar BIOR ir paredzējusi budžetā līdzekļus, lai varētu tālāk attīstīt PROMIWA projektā veidoto datu sistēmu. Uzsver, ka dati no sistēmas varētu būt interesanti gan nozares pārstāvjiem, gan pašvaldību savienībai.

A.Kozlovskis: atbild, sistēmā ieviesīs jaunu papildinājumu pie atskaišu grupām. Pašlaik jau eksistē atskaites, kas domātas ZM Zivsaimniecības departamentam. Ja ministrija noteiks, tad informācija no sistēmas tiks dota arī Pašvaldību savienībām.

N.Riekstiņš: jautā, vai dati uz pieprasījuma varētu būt pieejami projekta mājas lapā, jo tas ir publisks projekts. Norāda, ka izmantojamībai ir jābūt plašai, datiem jābūt publiski pieejamiem.

A.Kozlovskis: atbild, ka pašvaldības kā lietotāji jau sākotnēji nebija paredzēti. Potenciāli svarīgākie lietotāji, kā ZM Zivsaimniecības departaments, Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde, atskaites var saņemt. Atskaites no sistēmas ir grupētas, pie attīstības tiek strādāts.

R.Joffe: papildina A.Kozlovskā teikto par to, ka nākotnes attīstība un informācijas nodošana pašvaldībām ir atkarīga no naudas līdzekļiem.

Diskusija par to, kā pašvaldības varētu iegūt datus no sistēmas, par to, ka jautājumi jāpārrunā ar potenciālajiem datu lietotājiem, ko un kādā atskaišu veidā katrs grib redzēt informāciju.

N.Riekstiņš: ierosina vispārēju publisku informāciju par apkopotiem datiem darīt pieejamu projekta mājas lapā.

Direktors

R.Joffe

Protokolēja

V.Raituma